

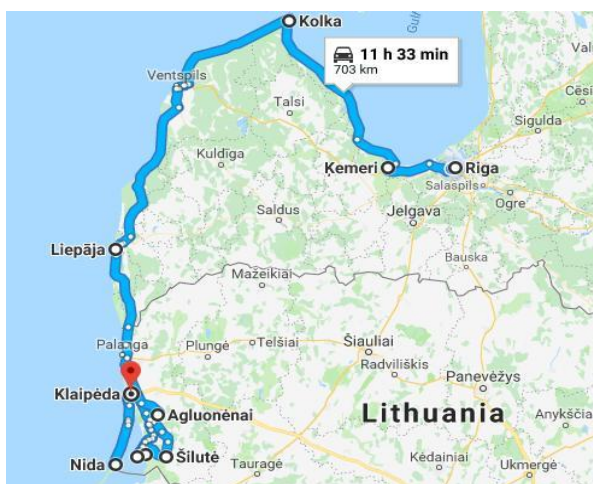
2. Kuržemē – Žemaitija - Mažoji Lietuva: su jūros vējo ir rūkytos žuvies kvapu Kurzeme – Žemaitija - Lithuania minor region: fishing and fish food heritage by the Baltic Sea

(automobiliu)

Šioje kelionėje grožėsitės pajūrio vaizdais, sužinosite įdomių faktų apie senovės žvejų gyvenimą bei ragausite tradicinių žuvies patiekalų.

Pirma kelionės stotelė išvykus iš Rygos – tai Ragaciems. Čia yra populiarus Ragaciemo žuvų turgus, kuriame visada rasite didelį rūkytos jūrų žuvies pasirinkimą. Jūros pakrantėje galima apžiūrėti vietinių žvejų atnaujintą, kažkada buvusią Ragaciemo žvejų valčių priplauką su tinklais. Pavažiavus toliau, Rojoje grupėms nuo 15 asmenų siūloma galimybė išmėginti programą „Žvejo vaisės“ su istorijomis iš žvejų gyvenimo, dainomis, šokiais, žvejų žaidimais ir, aišku, skaniu maistu. Toliau laukia Kolkos ragas ir Sliterės nacionalinis parkas, kuriame žvejų kaimų vyrai iki šiol plaukia į jūrą valtimis, bei kyla rūkymo krosnių dūmai. Keliautojai iš žvejų gali įsigyti šviežiai rūkytos žuvies. Keliaujant į Ventspilį verta aplankyti Irbenės radijo teleskopą, kuris turi savo karinę praeitį, tačiau šiomis dienomis naudojamas moksliniais tikslais. Pakeliui į Liepoją galima užsukti į banglentininkų pamėgtą Pavilostą, pasigrožėti Jurkalnės kraštovaizdžiu ir paragauti šviežiai keptos, mediniame lovyje rankomis minkytos duonos. Verta aplankyti pačią Liepoją – Niujorko „Knicks“ krepšininko Kristapo Porzingio gimtąjį miestą. Jame galima paskanauti ypatingojo Liepojos maisto – „Liepājas menciņš“. Tolesnės stotelės – 1885 m. pastatytas malūnas, kuris veikia iki šiol, Papės gamtos parkas ir etnografinis Konių kaimas.

Lietuvoje verta bent vieną dieną praleisti populiariajame pajūrio kurorte Palangoje ir aplankyti Ventės ragą bei Rusnės salą – šios vietos žinomos giliomis žvejybos ir žuvies rūkymo tradicijomis. Taip pat malonu ir įdomu pasivaikščioti po Minijos kaimelį, kuris vadinamas „Lietuvos Venecija“. Kelionės pabaigoje siūloma aplankyti nuostabų Lietuvos kampelį – Kuršių Neriją, taip pat Lietuvos jūrų muziejų ir delfinariumą, uostamiestį Klaipėdą.

Kelionės trukmė: 8 dienos

Kelionės ilgis: ~785 km

Maršrutas: Ryga - Jūrmala - Kemeris - Roja - Kolka - Ventspilis - Jurkalnė - Pabilosta - Liepoja - Papė - Palanga - Klaipėda - Šilutė - Rusnė - Klaipėda - Nida - Klaipėda

1 diena

Atvykimas į Rygą. Ekskursija po miestą.
Nakvynė Rygoje.

2 diena

Maršrutas: Ryga - Jūrmala - Kemeris - Roja - Kolka (170 km)

Jūrmalos kurortas yra populiariausias pajūrio kurortas Latvijoje. **Kemerių nacionalinis parkas**, kuriame galima grožėtis pelkėmis, vaikštinėjant specialiai tam suformuotu taku (2-4 km).

Ragaciemo žuvies turgus. Tai viena populiariausių vietų, kur galima įsigyti rūkytos ir kitaip pagamintos žuvies. http://www.celotajs.lv/lv/e/ragaciema_zivju_tirgus

Ragaciemo prieplauka – labai įdomus istorinis paminklas šiame regione. Čia buvo prieplauka ir vieta, kur žvejai statė savo namelius, kuriuose saugojo žvejų įrangą. Tai buvo socialinės reikšmės vieta – vyrai rinkdavosi kartu apsitarti dėl darbų, kol vaikai ir moterys rišo tinklus.
http://www.celotajs.lv/lv/e/ragaciema_sedums

Rojoje galite sudalyvauti „**Vakarieniėje žvejų kiemelyje**“, kur galima sužinoti daugiau apie žvejų darbą ir paragauti sužvejoto laimikio. Siūloma išplaukti į jūrą valtimis ir po to patiems paragauti sužvejotos žuvies (sriubos, išvirtos ant laužo, ruginės duonos, sviesto, rūkytos žuvies, alaus arba giros bei sumuštinukų). Žvejai išmokys visų vietinių šokių ir dainų, taip pat įvairių žaidimų.
http://www.celotajs.lv/en/e/mielasts_zvejnieku_set_a_tik_grupems_nuo_15_asmenu!

Kolkos ragas – didžiausias iškyšulys Latvijoje, kur susitinka Baltijos jūros ir Rygos įlankos bangos. Per stiprius vėjus jos gali siekti iki 7 metrų aukščio. Iškyšulys – povandeninė sekluma, besitęsianti iki Kolkos švyturio, atitolusio nuo kranto apie 5 km.

Pavalgyti rekomenduojame čia:

Tupenkrogs <http://www.celotajs.lv/en/e/tupenkrogs>

Kūriņš <http://www.celotajs.lv/en/e/kurins>

Neptūns <http://www.celotajs.lv/en/e/neptuns>

Bermudas žvejų restoranas <http://www.celotajs.lv/en/e/bermudas>

Kapteinis Grants http://www.celotajs.lv/en/e/kapteinis_grants

Restoranas viešbutis Zītari <http://www.celotajs.lv/en/e/zitarikolka>

Nakvynė Kolkoje ar netoliese:

- Svečių namai Kolkas Vītoli http://www.celotajs.lv/en/e/kolkas_vitoli
- Viešbutis Zītari Kolkoje <http://www.celotajs.lv/en/e/zitarikolka>
- Svečių namai Pītagi <http://www.celotajs.lv/en/e/pitagi>

3 diena

Kolka - Ventspilis - Jurkalnė - Pabilosta - Liepoja (~205 km)

Ekskursija **Sliterės nacionaliniame parke**, kuriame galima pamatyti senovinius žvejų kaimelius. Istoriskai parko teritorijoje gyveno lyviai – viena mažiausių etninių mažumų pasaulyje. Pas **Andri**

Pitragi galima pamatyti žuvies rūkymo procesą ir tradiciškai raitytas lyvių tvoras.
http://www.celotajs.lv/en/e/andris_antmanis?lang=en

Irbenės radijo teleskopas kažkada buvo naudojamas apsaugojimui nuo šnipinėjimo. Irbenėje veikė keli kariniai objektai, įskaitant karininkų miestelį, kuris dabar yra apleistas. Irbenės radijo teleskopas šiuo metu perduotas Latvijos Mokslo akademijai mokslo tikslais.
<http://www.celotajs.lv/en/e/irbenesradioantenaspilseta?lang=en>

Ventspilis – senamiestis, Livonijos ordino pilis, promenada, siaurukas ir Pajūrio gamtos muziejus.
<http://www.celotajs.lv/en/e/ziejurasbrivdabasmuzejs>

Kaimo duonos kepimas Berzinių namuose. Čia kepama nuostabaus skonio kvietinė, ruginė duona pagal senovinius receptus. Duonai skonio ir kvapo suteikia ypatinga krosnis, kuriai daugiau kaip 70 metų. Duoną galima užsisakyti iš anksto, taip pat kepaliuką galima išsikepti ir patiems.
http://www.celotajs.lv/en/e/lauku_maizes_cepsana

Jūrkalnės skardis prie Baltijos jūros ir mažas žvejų kaimelis **Pavilosta**.

Pavalgyti rekomenduojame čia:

- ✓ “Jūras Brīze” Ventspilyje <http://www.celotajs.lv/en/e/jurasbrize>
- ✓ Kavinė Ventspilyje “Kupfernams” <http://www.celotajs.lv/en/e/kafejnicakupfernams>
- ✓ Kavinė Jūrkalnėje “Pilsberģu kroģs” <http://www.celotajs.lv/en/e/pilsbergi>

Nakvynė Liepojoje:

- Svečių namai Ezera māja <http://www.celotajs.lv/en/e/ezeramaja>
- Svečių namai Porinš <http://www.celotajs.lv/en/e/porins>
- Viešbutis Kolumbs <http://www.celotajs.lv/en/e/kolumbs>

4 diena

Maršrutas: Liepoja - Papė - Palanga - Klaipėda (~120 km)

Ekskursija Liepojoje.

Liepojos karinis uostas ir kalėjimas. Šiaurinėje Liepojos dalyje yra taip vadinamasis karinis uostas, kuris Latvijai atgavus nepriklausomybę buvo atidarytas viešam lankymui. Fortai, gynybiniai pylimai, Šventojo Mykolo Jūros katedra, vandens bokštas, sporto salė, uosto kalėjimas, Oskaro Kalpako tiltas – tai vietos, kuriose tikrai verta apsilankyti.
http://www.celotajs.lv/en/e/liepajas_karosta

Savaitgaliais galima aplankyti Liepojos žuvies turgų promenadoje.

Paragaukite Liepojos tradicinio patiekalo „Liepājas Mencinš“ (rūkyta menkė su bulvėmis)

- ✓ Restoranas “Pastnieka māja” <http://www.celotajs.lv/en/e/pastniekamaja>
- ✓ Restoranas Upe <http://www.celotajs.lv/en/e/upe?lang=en>
- ✓ “Jūrnieka ligzda” krodziņš http://www.celotajs.lv/en/e/jurnieka_ligzda?lang=en

Prenclavu malūno savininkai išsaugojo istorinį malūną (pastatytą 1885 metais) ir jo mechanizmus. Galima ekskursija po malūną, vietinių gėrybių ir kaimiškos duonos ragavimas.
<http://www.celotajs.lv/en/e/prencnavas>

Papės gamtos parkas ir Konuciems (<http://www.celotajs.lv/en/e/papeskonuciems>) – vienas iš kelių žvejų kaimelių, kuriame iki šių dienų išsaugota autentiška aplinka. Čia yra Latvijos etnografinio

gamtos muziejaus po atviru dangumi filialas Vitolnieki. Gamtos parke ganosi laukiniai arkliai.

Kirskite Latvijos/Lietuvos sieną.

Ekskursija po **Palangos miestą.**

Foto: http://galerija.celotajs.lv/g/Professional/Projects/AgriHeritage_2017/02DE92r.jpg
http://galerija.celotajs.lv/g/Professional/Projects/AgriHeritage_2017/1949distr.jpg

Pavalgyti šalia Palangos siūlome:

HBH Juozo Alaus bravore: <http://www.atostogoskaime.lt/lt/sodyba/sodyba-hbh>

Nakvynė šalia Klaipėdos:

- Viešbutis „Radailių dvaras“ <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/sodyba-radailudvaras>
- Sodyba „Olandų kepurė-Žiogelis“ <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/sodyba-ziogelis>
- Sodyba „Gribžė“ <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/sodyba-gribze>

5 diena

Ekskursija **Klaipėdoje.**

Maršrutas: Klaipėda – Minijos kaimas – Ventė – Šilutė – Rusnė (~90 km)

Minijos kaimas įsikūręs Nemuno deltos regioniniame parke. Jis dar vadinamas Lietuvos Venecija, visoje Europoje žinomas kaip jachtininkų, paukščių stebėtojų ir žvejų Meka.

Kaimo turizmo sodyba „Ėvė“ tai 1900 metų statybos didysis pievininkų laukininkų namas (Minijos kaimo mokykla) su ūkiniais pastatais. Etnografinėje XIX am. pabaigos sodyboje puikiai dera Mažosios Lietuvos kultūrinis paveldas su šiuolaikiniu komfortu.

<http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/sodyba-mingeseve>

Ventės ragas – 1929 metais įkurta praskrendančių paukščių žiedavimo stotis. Čia per metus apžieduojama 60-80 tūkst. paukščių.

„Rusne Villa“ – sodyba įsikūrusi Nemuno deltos regioniniame parke, idiliškai apglėbta Pakalnės upės ir vos už 1 km esančių Kuršių marių. „Rusne Villa“ restorane galima mėgautis Lietuvos bajorijos tradicinių žuvies patiekalų degustacijomis. Čia tradiciniai patiekalai ragaujami prisidengus medžiagine skraiste, kad greta esatys žmonės nematytų, kaip per smakrą teka grietinėlės padažas.

http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/rusne_villa

Foto: http://galerija.celotajs.lv/g/Professional/Projects/AgriHeritage_2017/FEDistr.jpg

Nakvynė Šilutėje:

- Sodyba „Rusne Villa“ http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/rusne_villa
- Sodyba „Ėvė“ <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/sodyba-mingeseve>

6 diena

Maršrutas: Rusnė - Šyša – Virkytai – Agluonėnai – Šiūpariai – Klaipėda (~90 km)

Rusnės salą visais laikais garsino žuvis. Vieta dėkinga ją supančių vandenių, todėl Rusnėje žuvis

rūkymas perduodamas iš kartos į kartą jau daug metų.

Rūkytos žuvies gamintojai „Ingos rūkyklėlė“ nuo 2012 metų turi tautinio paveldo sertifikatą ir organizuoja žuvies rūkymo demonstravimo bei degustavimo programas. (Skalvių 6a- 4, Šilutės r., Rusnė)

Šyšos kaimo žuviinės gamintojas Bronius Kalvaitis – vienas iš nedaugelio išlikusių senųjų to krašto gyventojų – šišioniškių. Šios sriubos virimo amato išmoko iš savo tėvų bei senelių, kurie mėgo žvejoti jūroje ir mariose. Bronius Kalvaitis turi tautinio paveldo sertifikatą ir organizuoja ant laužo virtos žuviinės degustacijas. (A. Dėvilaičio g. 16, Šyšos k. Šilutės r.)

Sodyba „Kaimo pirtelė“ yra įsikūrusi didelėje teritorijoje su vandens telkiniu. Čia galima šerti paviršiumi plaukiojančias dideles žuvis, susitarus su šeimininku, galima žuvauti. Sodyboje taip pat yra licencijuota lauko šaudykla, krepšinio bei tinklinio zonos ir vaikų aikštelė. „Kaimo Pirtelėje“ auginami sportiniai žirgai, tad čia galima išbandyti jojimą. Taip pat auginami vieninteliai registruoti Lietuvoje miniatiūriniai amerikietiški arkliukai. <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/kaimo-pirtele>

Foto: http://galerija.celotajs.lv/g/Professional/Projects/AgriHeritage_2017/B5distr.jpg

Petrutės Račkauskienės kaimo turizmo sodyba – restoranas „Agluona“. Restorane galima paragauti tradicinių lietuviškų ir Mažosios Lietuvos regiono žuvies patiekalų. <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/rackausku-sodyba>

Buivydu ekologinis mėsinių galvijų veislininkystės ūkis priima lankytojų grupes. Čia galima susipažinti su ūkio istorija, veikla. Ūkyje ekologiškai auginamos maistinės avižos, spelta ir šilauogės. Tiesiogiai iš ūkio galima įsigyti ekologiškos šviežios ir brandintos jautienos, šilauogių. http://www.atostogoskaime.lt/lt/sodyba/buivydu_ekoukis

Foto: http://galerija.celotajs.lv/g/Professional/Projects/AgriHeritage_2017/distr.jpg

Pavalgyti Klaipėdoje siūlome čia:

- ✓ Restoranas „Meridianas“, <http://www.restoranasmeridianas.lt/>
- ✓ Restoranas „Pasažas“, <http://www.pasazas.lt/>

Nakvynė šalia Klaipėdos:

- ✓ Viešbutis Old Mill <http://www.celotajs.lv/en/e/oldmillhotel?lang=en>
- Petrutės Račkauskienės kaimo turizmo sodyba <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/rackausku-sodyba>
- Sodyba „Pakrantė“ <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/sodyba-pakrante>
- Sodyba „Čepų sodyba“ <http://www.atostogoskaime.lt/en/farmstead/cepu-sodyba>

7 diena

Maršrutas: Klaipėda – Smiltynė – Nida – Klaipėda (~110 km)

Laivas iš Klaipėdos į Kuršių Neriją.

Aplankykite Lietuvos jūrų muziejų ir delfinariumą, etnografinį pajūrio žvejų namelį, laivybos istorijos ir gamtos ekspoziciją Nerijos forte.

<http://muziejus.lt/lt/paslaugos/etnografine-pajurio-zvejo-sodyba>

Nakvynė Klaipėdoje

✓ Viešbutis Old Mill <http://www.celotajs.lv/en/e/oldmillhotel?lang=en>

8 diena

Išvykimas iš Klaipėdos. Kita galimybė: važiuoti į Vilnių arba Rygą, norint pratęsti savo kelionę ir užbaigti ją Vilniuje arba Rygoje.

Projektą “Agroturizmo produktų vystymas, puoselėjant ūkininkavimo tradicijas Lietuvoje ir Latvijoje” finansuoja 2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos programa.

Projekto tikslai

Projekto tikslas – viešinti agroturizmo produktus ir skatinti naujų atsiradimų visoje programos teritorijoje Latvijoje ir Lietuvoje, siekiant išsaugoti kultūros paveldą bei pritraukti daugiau turistų į regionus. Agroturizmo produktai kuriami ir pristatomi sodybose, ūkiuose ir muziejuose, kuriuose puoselėjamos žemės ūkio, žuvininkystės, amatų, maisto produktų gamybos ir perdirbimo tradicijos.

Planuojami projekto rezultatai:

- 1) 10 turistinių maršrutų, kurie apima lankomus ūkius ir sodybas, siūlančius agroturizmo produktus (po 50 ūkių ir/ar sodybų Lietuvoje ir Latvijoje);*
- 2) parengta metodinė medžiaga smulkiesiems verslininkams (3 knygų rinkinys apie agroturizmo produktų kriterijus, ūkio ar sodybos pritaikymą turistams ir rinkodarą, informaciniai seminarai, produktų akreditavimas);*
- 3) agroturizmo produktų rinkodaros kampanija.*

Bendras projekto biudžetas yra 235 881 Eur, iš kurių 200 499 Eur finansuojama Europos regioninės plėtros fondo lėšomis.

Programos svetainė: www.latlit.eu

Oficiali ES svetainė: www.europa.eu

Projekto informacija: <http://www.atostogoskaieme.lt/agroturizmo-produktu-vystymas-puoselejant-ukininkavimo-tradicijas-latvijoje---lietuvoje>

Šis dokumentas parengtas naudojant Europos Sąjungos finansinę paramą. Už šio dokumento turinį atsako Lietuvos kaimo turizmo asociacija. Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos nuomonę.